

Түсінік хат.

Қоғамымыздың іргетасын нығайту үшін бүгінгі жастарға үлгілі, өнегелі тәрбие беру-қазіргі міндеттердің бірі. Оқушыда жалпы адамзаттық құндылықтар мен адамның айналадағы дүниемен жеке тұлғалық қатынасын (этикалық, эстетикалық, адамгершілік тұрғысынан) тәрбиелеу мақсатын халқымыздың мәдени рухани мұрасының, салт-дәстүрінің озық үлгілерін оның бойына дарыту арқылы жүзеге асыруға болады. Осымен байланысты бағдарлама халқымызға тән әдептілік, қонақжайлық, мейірімділік, т.б. сияқты қасиеттер, табиғатқа деген қарым-қатынасындағы қазақ халыққа тән ерекшеліктер. Жас ұрпақ қазақ халқының мәдениетімен, асыл мұраларымен ұлттық әдебиеттер арқылы танысып келеді. Халық ойынды тәрбие құралы деп таныған. Ойынды сабақта қолдану оқушылардың ой-өрісін жетілдірумен бірге, өз халқының асыл мұраларын бойына сіңіріп, кейінгі ұрпаққа жеткізе білу құралы.

Тоғызқұмалақ ойыны-өте қызық әрі терең ойлауды талап ететін, халқымыздың даналығын көрсететін ұлттық ойындарының бірі. Халқымызбен бірге жасасып келе жатқан тоғызқұмалақ ойыны қазір кең тарап, дамып, жетіліп келеді.

Халық педагогикасының адам, отбасы, өскелең жас ұрпақты тәрбиелеу туралы арман-мақсаттарын, орныққан пікірлерін, ұсыныстарын қамтып көрсететін педагогикалық идеялар мен салт-дәстүрлері өткен мен қазіргінің арасындағы байланысты көрсетеді.

Бағдарламаны жүзеге асырудың мақсаттары, міндеттері мен бағыттары

«Тоғызқұмалақ» секциясының мақсаты:

- Ұлттық өнерімізді әрі қарай дамыту, насихаттау;
- өсіп келе жатқан жасөспірімдерге үйрену, өз бетімен айналысуға баулу;
- балаларды логикалық ойлауға, математикалық ықшам сақтау әдістеріне үйрету;
- ойынға деген қызығушылықтарын арттыру арқылы қатысушылардың санымен, сапасын өсіру.

«Тоғызқұмалақ» секциясының міндеті:

- «Тоғызқұмалақ» сабақтарына міндетті түрде қатысу;
- өзінің даярлығын арттыру және спорттық шеберлігін жетілдіру;
- спорттық бұқаралық бағытта өткізілетін шараларға белсене қатысу;
- мұғалімнің нұсқау кеңестерін пайдалана отырып, жаттығуларды өз беттерімен орындау;
- тоғызқұмалақ теориялық білімінің талаптарын білу және тәжірибе жүзінде қолдану

«Тоғызқұмалақ» секциясының бағыттары мен сабақтарына қойылатын талаптар:

- ❖ оқушыларға жан-жақты да тиянақты білім беруді қамтамасыз ету, бұл орайда олардың денсаулығын нығайту;
- ❖ сабақтың білімділік және нұсқаулық бағыттылығын ескеру;
- ❖ оқушылардың бойында тоғызқұмалақпен өз бетімен шұғылдануға қажет дағдылар мен икемділіктерді қалыптастыру; оқушылар өздігінен шұғылдануға арналған тапсырмаларды сабақта алады;
- ❖ баланың рухани қабілеттілігін ашу және дамыту, оның қоршаған ортада өзін өзі айқындауы үшін барынша қолайлы жағдайлар жасау.

№	Айы	Күні	Уақыты
1	Қыркүйек	Дүйсенбі Сейсенбі	10:30-11:30
2	Қазан	Дүйсенбі Сейсенбі	10:30-11:30
3	Қараша	Дүйсенбі Сейсенбі	10:30-11:30
4	Желтоқсан	Дүйсенбі Сейсенбі	10:30-11:30
5	Қаңтар	Дүйсенбі Сейсенбі	10:30-11:30
6	Ақпан	Дүйсенбі Сейсенбі	10:30-11:30
7	Наурыз	Дүйсенбі Сейсенбі	10:30-11:30
8	Сәуір	Дүйсенбі Сейсенбі	10:30-11:30
9	Мамыр	Дүйсенбі Сейсенбі	10:30-11:30

Тоғыз құмалақ секциясының кестесі.

Тоғыз құмалақ үйірмесіне қатысатын оқушылар тізімі.

№	Оқушының аты-жөні	Сынып
1	Берік Анель	5
2	Жетпісбаева Айару	5
3	Исағалиева Жанерке	5
4	Ұланқызы Аяла	5
5	Үмбет Әмина	5
6	Аманбаева Жасмин	6
7	Нұрлан Аяулым	6
8	Қазыбек Айкөркем	6
9	Исағалиева Айару	7
10	Мұратұлы Бекнұр	7
11	Мұхамедқали Самрат	7
12	Нұрлан Айлан	8
13	Марат Шынар	8
14	Кеулімхошева Каусар	9
15	Мұхамедқали Саят	9
16	Маратқызы Жансая	9

«Тоғызқұмалақ» үйірмесінің жылдық жоспары

№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1	«Тоғызқұмалақ» тарихы	1	02.09.24
2	Ойын ережесін түсіндіру	1	03.09.24
3			
4	Ойынның бастамасы жұп, тақ сандар, тұздық.	1	09.09.24
5			
6	Ойынның бастамасы жұп, тақ сандар, тұздық	1	10.09.24
7	Ойынды жазып ойнау тәртібі	1	16.09.24
8	Байлық	1	17.09.24
9	Тұздық	1	23.09.24
10	Құмалаққа ойнау	1	24.09.24
11	Құмалаққа ойнау	1	30.09.24
12	Құмалаққа ойнау	1	01.10.24
13	Жүріске ойнау. Ұқсас интеллектуалды ойындарды үйрету	1	07.10.24
14	Жүрістерді есептеу жолдары	1	08.10.24
15	Жүрістерді есептеу жолдары. Атсұрау	1	14.10.24
16	Ойынды жазу үлгісі	1	15.10.24

17	Ойынды жазу үлгісі	1	21.04.24
18	Ұқсас интеллектуалды ойындарды үйрету	1	22.10.24
19	Топ ішілік жарыстар	1	04.11.24
20	Рapid. Шапшаң ойын	1	05.11.24
21	Партияларды талдау	1	11.11.24
22	Байлау тактикалық әдісі	1	12.11.24
23	Айырбастау тактикалық әдісі	1	18.11.24
24	Еріксіз тұздық алу әдістері	1	19.11.24
25	Ұқсас интеллектуалды ойындарды үйрету	1	25.11.24
26	Топ ішілік жарыстар	1	26.11.24
27	Партияларды талдау	1	02.12.24
28	Жай және табысты жүріс	1	03.12.24
29	Жүрістерді қысқарту жолдары	1	09.12.24
30	Ойынның ортасы Миттельшпиль	1	10.12.24
31	Ойынның басы Дебют.	1	23.12.24
32	Топ ішілік жарыстар	1	24.12.24

33	Партияларды талдау	1	13.04.25
34	Ойынның соңы Эндшпиль	1	14.04.25
35	Ойынның соңы Эндшпиль	1	20.04.25
36	Ойынның соңы Эндшпиль	1	21.04
37	Ойынның соңы Эндшпиль	1	27.04
38	Тұздық пен Құмалақтың айырбасы	1	28.04
39	Тұздық пен құмалақтың айырбасы	1	03.02
40	Тұздық пен құмалақтың айырбасы	1	04.02
41	Жазып ойнау тәсілдері	1	10.02
42	Кейінге қалдырылған партия	1	11.02
43	Тұздықтың орналасуына байланысты ойын желісін құру	1	17.02
44	Тұздықтың орналасуына байланысты ойын желісін құру	1	18.02
45	Тұздықтың орналасуына байланысты ойын желісін құру	1	24.02
46	Тұздықтың орналасуына байланысты ойын желісін құру	1	25.02
47	Ұқсас интеллектуалды ойындарды үйрету	1	03.03
48	Топішілік жарыстар	1	04.03
49	Партияларды талдау	1	11.03
50	Шабуыл жасау қорғану	1	12.03

51	Аз құмалақпен шабуылдау	1	18.03
52	Аз құмалақпен шабуылдау	1	19.03
53	Тоғызқұмалақ ойынындағы тактикалық тәсіл. Тұздық алу	1	31.03
54	Тұздық беру	1	01.04
55	Тұзақ құру	1	07.04
56	Айырбасқа шақыру	1	08.04
57	Жүріс қысқарту	1	14.04
58	Жүріс көбейту	1	15.04
59	Тоғызқұмалақ бастамалары. Тектұрмас бастамасы	1	21.04
60	Атөтпес бастамасы	1	22.04
61	Атсыратар бастамасы	1	28.04
62	Бел бастамасы	1	29.04
63	Белбасар бастамасы	1	05.05
64	Қандықақпан бастамасы	1	06.05
65	Қырғыз қорғанысы	1	12.05
66	Тараз және Зайсан қорғанысы	1	13.05
67	Көкмойын бастамасы	1	14.05
68	Партияларды талдау	1	20.05